

Wettelijke verplichtingen rond de bhv

Dat werkgevers de bedrijfshulpverlening moeten organiseren, is een plicht. Die verplichting staat in de Arbowet, maar komt ook voort uit de zorgplicht van werkgevers die in het Burgerlijk Wetboek is geformuleerd.

Daarnaast speelt regelgeving voor het gebouw waarin uw organisatie is gevestigd een rol. Net als richtlijnen uit uw branche en normen voor de opzet van de bhv. Waar moet u rekening mee houden?

In de [Arbowet \(opleiding\)](#) en het Arbobesluit staan wettelijke (doel)voorschriften over [bhv](#). De Arbowet is een zogenoemde kaderwet, wat betekent dat er geen concrete regels in staan, maar algemene bepalingen. Zo staat er wel dat de werkgever bhv'ers moet aanwijzen, maar niet hoeveel.

Ook is er wet- en regelgeving van toepassing die te maken heeft met het gebouw, de brandveiligheid en de omgeving van het pand. En u heeft te maken met regels voor bepaalde werkzaamheden (werken met gevaarlijke stoffen) en bijzondere doelgroepen (niet-zelfredzame personen), waardoor extra eisen kunnen worden gesteld aan de bhv.

De bhv in de wet

De basis voor de verplichting voor de werkgever om de [bedrijfshulpverlening te organiseren \(toolbox\)](#) ligt allereerst in het Burgerlijk Wetboek, waarin de zorgplicht van de werkgever is bepaald. In artikel 658, lid 1 van Boek 7 van het BW staat dat de werkgever de arbeid, de arbeidsomgeving en de arbeidsmiddelen zo moet organiseren dat een werknemer geen schade lijdt tijdens zijn werk.

Hieronder staan een aantal bepalingen uit de [Arbowet](#). Deze gaan over gezond en veilig werken en het inrichten van de bhv binnen uw organisatie en de plichten van de werkgever.

- Artikel 3: de werkgever is verplicht om het werk zo te organiseren en daarvoor [middelen ter beschikking te stellen \(tool\)](#), dat er geen risico voor de gezondheid of veiligheid van de werknemers optreedt.
- Artikel 5: elke organisatie is verplicht om een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uit te voeren en een plan van aanpak te maken.
- Artikel 8: de werkgever moet werknemers instrueren, zodat ze hun werkzaamheden veilig kunnen uitvoeren.
- Artikel 13: [de preventiemedewerker \(thema\)](#) heeft geen bhv-taak, maar adviseert de werkgever wel over de RI&E en het bijbehorende plan van aanpak, en stelt de RI&E (mede) op. Hieruit blijken de restrisico's die relevant zijn voor de bhv.
- Artikel 15: de werkgever wijst bhv'ers aan. Zij verlenen eerste hulp bij ongevallen en beperken de gevolgen van ongevallen, beperken en bestrijden brand, alarmeren en evacueren werknemers en andere personen. Uw werkgever moet de bhv'ers op zo'n manier opleiden en voorzien van middelen dat zij hun taken goed kunnen uitvoeren.
- Artikel 16: bij algemene maatregel van bestuur kan de overheid extra arboregels instellen, bijvoorbeeld als onderdeel van het Arbobesluit.

De Arbowet schrijft niet voor hoeveel bhv'ers de werkgever moet aanwijzen. Het [aantal bedrijfshulpverleners \(V&A\)](#) hangt samen met de grootte van het bedrijf en de specifieke risico's die spelen. Op basis van de RI&E moet de werkgever het juiste aantal bhv'ers bepalen.

Het Arbobesluit

Het Arbobesluit is een uitwerking van de Arbowet. Hierin staan de regels waar zowel de werkgever als de werknemer zich aan moet houden om arbeidsrisico's zo veel mogelijk te beperken. Er staan ook afwijkende en aanvullende regels in voor een aantal sectoren en voor bijzondere groepen werknemers, zoals [zwangeren \(tool\)](#) en jongeren. Als het gaat om de bhv en gezond en veilig werken zijn belangrijk:

- hoofdstuk 3: beschrijft algemene verplichtingen voor de inrichting van arbeidsplaatsen en meer algemene eisen aan de werkomgeving. Denk aan een specifieke uitwerking van onderwerpen als nooduitgangen, brandveiligheid, elektrische installaties, noodverlichting, valgevaar en eerste hulpposten.
- hoofdstuk 7: beschrijft arbeidsmiddelen en specifieke werkzaamheden. Denk aan CE-markeringen, keuringen, montage en demontage, deskundigheid van werknemers, verlichting en alarmering.

Gedetailleerde uitwerking in Arboregeling

De Arboregeling is een verdere uitwerking van het Arbobesluit. Hierin staan concrete voorschriften. Bijvoorbeeld hoe u een beeldschermwerkplek moet inrichten of hoe een arbodienst zijn wettelijke taken exact moet uitvoeren. Ook deze regels zijn verplicht voor werkgever en werknemer. In de regeling staan eveneens de grenswaarden voor [gevaarlijke stoffen \(tool\)](#).

Overige regelgeving

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (de opvolger van het Bouwbesluit) bevat voorschriften voor het (ver)bouwen, gebruiken en slopen van bouwwerken. Dus niet alleen voor woningen en bedrijfspanden, maar ook voor bruggen en viaducten en dergelijke.

Er staan onder meer bouwtechnische eisen in voor de gebruiksveiligheid en de brandveiligheid. Zo moet de kans op ongevallen voor gebruikers van het gebouw worden beperkt, bijvoorbeeld door eisen te stellen aan maten voor randen, drempels, hekken, afscheidingen en trappen.

Maar ook staat erin op welke positie ramen en deuren horen, zodat gebruikers [veilig kunnen vluchten \(infographic\)](#). Om de brandveiligheid te garanderen, zijn er voorschriften voor materialen en voorzieningen, zoals plaatsing van brandmelders. Alle gebouwen in Nederland moeten voldoen aan de voorschriften uit het Bbl.

Ook de Wet veiligheidsregio's kan een rol spelen

Bij grote incidenten kan de Wet veiligheidsregio's een rol spelen. Nederland is verdeeld in 25 veiligheidsregio's, die gaan over de veiligheid van de inwoners en bezoekers van een gebied. De meldkamers van de veiligheidsregio's werken samen met de meldkamers van de politieregio's.

Artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's bepaalt dat het bestuur van de veiligheidsregio een organisatie kan aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig, als die in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid. De werkgever is verplicht te zorgen dat uw organisatie in

zo'n situatie ook daadwerkelijk kan beschikken over een bedrijfsbrandweer.

Een organisatie mag ook vrijwillig een bedrijfsbrandweer opzetten. Ook uw verzekeraar kan dwingende eisen stellen, zonder dat uw organisatie door de veiligheidsregio is aangewezen om een bedrijfsbrandweer in te richten.

De arbocatalogus

In veel branches kunnen werkgevers en werknemers gebruikmaken van een [arbocatalogus](#). Hierin hebben de sociale partners voor een branche (of sector) uitgewerkt hoe organisaties veilig en gezond kunnen werken.

De arbocatalogus geeft oplossingen voor risico's die spelen in de branche of sector. Er staan technieken en methoden in, en normen en praktische handleidingen. Sommige branches hebben een arbocatalogus voor de organisatie van de bhv. De NBBU, de brancheorganisatie van uitzendbureaus, heeft een arbocatalogus bedrijfshulpverlening. Ook zijn er arbocatalogi die een deel bedrijfshulpverlening bevatten, zoals die van de VVT (verpleeghuizen, verzorgingshuizen en thuiszorg).

Het gebruik van arbocatalogi is niet verplicht, maar wel handig. U vergroot daarmee de kans dat u aan de eisen uit de Arbowet voldoet en u hoeft niet opnieuw het wiel uit te vinden.

Arbocatalogi moeten worden getoetst door de Arbeidsinspectie. Een goedgekeurde arbocatalogus blijft niet eeuwig geldig: er zit een houdbaarheidsdatum aan van zes jaar. In veel arbocatalogi staat een hoofdstuk of een deel over de organisatie van de bhv.

NEN-normen

Normen zijn geen wettelijke voorschriften, maar kunnen wel helpen bij het bereiken van een bepaald veiligheidsniveau. Voor de bhv kunt u te maken hebben met:

- NEN 8112 - De NEN-norm 8112:2017 'Bedrijfsnoodorganisatie en bedrijfshulpverlening' bevat criteria aan de hand waarvan u een bhv-plan kunt opstellen. Dat vormt de basis voor de opzet, het onderhoud en de doorlopende verbetering van uw bedrijfshulpverlening. In de norm is de kwaliteitscyclus PDCA (Plan, Do, Check, Act) opgenomen, waardoor u continu aandacht heeft voor verbetering van de prestaties van de bhv-organisatie.
- NEN 1414-1:2019 - Deze norm beschrijft de weergave van vluchtwegen en veiligheidsvoorzieningen op ontruimings- en bereikbaarheidskaarten. NEN 1414 is van toepassing op plattegronden die deel uitmaken van ontruimingsplannen, bereikbaarheidskaarten voor gebruik door de brandweer of andere hulpverlenende instanties, en bedrijfsnoodplannen voor gebruik door gebouwbeheerders of huurders. Naast de aanwijzingen voor het gebruik van symbolen bevat de norm ook eisen voor de inrichting en het ontwerp van deze plattegronden.

Wet- en regelgeving voor bhv op een rij

Voor het organiseren van de bhv heeft de werkgever te maken met diverse wetten en regels:

- Burgerlijk Wetboek;
- Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet);
- Arbeidsomstandighedenbesluit (Arbobesluit);
- Arbeidsomstandighedenregeling (Arboregeling);
- Besluit bouwwerken leefomgeving;
- Wet op de ondernemingsraden;
- Wet veiligheidsregio's;
- Besluit veiligheidsregio's.

Dit is een artikel van de redactie van Arbo Rendement

Arbo Rendement is dé informatiebron voor arboprofessionals, preventiemedewerkers en ondernemingsraden. Als in- of externe arboprofessional kunt u een bijdrage leveren aan een gezonde en veilige werkplek voor alle medewerkers in de organisatie. U moet dan wel op de hoogte zijn van alle relevante wijzigingen in de wet- en regelgeving rond arbeidsomstandigheden, arbeidstijden, ziekteverzuim en re-integratie.

De onafhankelijke en ervaren redactie van Arbo Rendement zit bovenop het nieuws en vertelt u als eerste wat deze ontwikkelingen zijn. Altijd in heldere taal en met een praktische insteek, zodat u de informatie direct kunt vertalen naar uw eigen werksituatie. Arbo Rendement is daarnaast multimediaal. De voor uw vakgebied relevante informatie verschijnt:

- ✓ dagelijks op het digitale platform Rendement Online, waar u onder meer het laatste nieuws, checklists, rekentools, maatwerkbrieven en verdiepingsartikelen tot uw beschikking heeft;
- ✓ wekelijks gebundeld in een e-mailnieuwsbrief;
- ✓ maandelijks in het vakblad Arbo Rendement, boordevol nieuws en achtergrondartikelen, digitaal en op de mat;
- ✓ tweemaandelijks in een handzaam themadossier: een pocketboekje dat iedere editie een complex onderwerp uitdiept.

Rendement is een succesvolle uitgeverij van met name praktische vakbladen en digitale ondersteuning.

Het assortiment bestaat uit een crossmediaal portfolio: van printuitgaven zoals magazines en themadossiers tot online ondersteuning in de vorm van digitale naslagwerken, e-nieuwsbrieven, een vragenservice en tools.

www.rendementuitgeverij.nl